

4

Vragenuur

Vragenuur

Vragen Zwinkels

Vragen van het lid Zwinkels aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over **het bericht "Dave Maasland uit zorgen over Roblox bij Pauw & De Wit"**.

De voorzitter:

Ik nodig mevrouw Zwinkels uit voor het stellen van de laatste vraag, aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Mevrouw Zwinkels (CDA):

Dank u wel, voorzitter. Vorige week vertelde Dave Maasland aan tafel bij Pauw & De Wit over het feit dat een op de drie kinderen op onlinespelplatforms als Roblox in aanraking komt met vreemden, groepsdruk of pestgedrag. Veilig gamen is niet vanzelfsprekend. Wij maken ons grote zorgen. Naast pestgedrag zijn er ook gevallen bekend van grooming, sextortion, seksueel misbruik en het aanzetten tot agressie of verminking. Via de chatfunctie van Roblox wordt contact gelegd en vervolgens verplaatst zich dat naar apps als WhatsApp. Het CDA vindt dat waarden en normen uit het echte leven ook dienen te gelden in de onlinewereld. Onlangs hebben we het kabinet al meegegeven dat wij vinden dat er opgetreden moet worden tegen schadelijke content, bij voorkeur via Europese regulering en handhaving. Denk daarbij ook aan verslavende ontwerpen met veel in-game aankopen. Mijn eerste vraag is dan ook: wanneer gaat het kabinet dit nu eindelijk eens echt aanpakken en oproepen tot handhaving van Europese kaders, zoals de DSA? En zegt het kabinet toe om ook een stevige Nederlandse inzet voor te bereiden op de Digital Fairness Act straks? Kan het kabinet toezeggen met gelijkgestemde EU-lidstaten nader onderzoek te doen naar onlinespelplatforms, specifiek ook de casus-Roblox? Dan gaat het met name om de omvang van het probleem en de actieve moderatie van content.

Ook ouders hebben wat ons betreft een rol en een verantwoordelijkheid. Je zou het digitale opvoeding kunnen noemen. Hoe gaat het kabinet hen hierbij helpen en ze ertoe in staat stellen? Kan er sneller gewerkt worden aan de aangekondigde Gamecheck en de digitale Kijkwijzer voor spellen die in Nederland worden aangeboden? Welke communicatie kunnen we hier op korte termijn over verwachten en welke boodschap zal dat dan zijn? Is het een optie om ook te waarschuwen voor bepaalde onlinespelplatforms?

Tot slot vinden we het ook belangrijk om de samenleving hier breder bij te betrekken. Denk aan scholen, bibliotheken. Die kunnen bijdragen aan de digitale geletterdheid en het burgerschapsonderwijs. Kan het kabinet toezeggen om hen hier met het Netwerk Mediawijsheid en de jongerenraad van BZK nauw bij te betrekken en ons hier per brief over te informeren?

Dank u wel.

De voorzitter:

Het woord is aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris Van Marum:

Dank u wel, voorzitter. Dank ook voor de vragen. Ik heb kennisgenomen van het item bij Pauw & De Wit. Ik vind de onveilige situatie bij Roblox ook zeer zorgwekkend. Roblox bevat grote risico's voor kinderen, waaronder de benadering van kinderen door gevaarlijke personen. Bij ouders ligt een belangrijke verantwoordelijkheid voor de bescherming van hun kind online. Daarnaast heeft de overheid daar ook een belangrijke taak. Ik werk voor de onlinebescherming van kinderen aan wet- en regelgeving, bijvoorbeeld via de Europese Digital Services Act. De DSA verplicht platforms, zoals Roblox, om kinderen een hoog niveau van privacy, veiligheid en bescherming te bieden. Dat is artikel 28. Bij het toezicht op de DSA geldt dat de toezichthouder bevoegd is van het land waar het hoofdkantoor van het platform gevestigd is. Bij Roblox is dat Nederland. Het toezicht op Roblox vindt dus plaats via de Autoriteit Consument & Markt, de ACM. De ACM voert hier dus ook een onafhankelijke taak uit. Op het moment dat de ACM signalen krijgt, wat bij Roblox waarschijnlijk het geval is, kan ze dat gaan onderzoeken.

Naast het toezicht door de ACM laat ik zelf diepgaand onderzoek doen naar de voor- en nadelen van Roblox voor kinderen. Dit onderzoek betreft een kinderrechtenimpactassessment, een KIA. Dat moet ouders en kinderen goede informatie geven over de positieve en negatieve effecten van Roblox. In het voorjaar is deze KIA gereed en zal ik zeker over de uitkomsten met Roblox in gesprek gaan. Ik zal de Kamer daar ook over informeren.

Daarnaast ben ik in september gestart met publieksvoorlichting, namelijk de campagne Blijf in Beeld, en de website jouwkindonline.nl met tips voor ouders.

Alle maatregelen die ik tref, treft u ook aan in de Strategie Kinderrechten Online die ik in september naar de Kamer heb gestuurd.

Mevrouw Zwinkels (CDA):

Dank aan de staatssecretaris voor deze duidelijkheid. Het is helder dat het hoofdkantoor in Nederland staat en dat we als Nederland dus een actieve rol hebben in de handhaving. Kan de staatssecretaris toezeggen dat de ACM het niet alleen kan onderzoeken, maar ook daadwerkelijk gaat onderzoeken? Daar zit namelijk toch nog wat lucht in naar mijn idee. Tegelijkertijd ben ik wel blij met het impactassessment dat uitgevoerd gaat worden en kijk ik uit naar de resultaten daarvan.

Staatssecretaris Van Marum:

De ACM is natuurlijk een onafhankelijke organisatie die ik niet aan kan sturen. Dat is gelukkig zo geregeld. Als er klachten binnenkomen over een bepaald spel dat hier in Nederland gevestigd is, en die melding komt bij de ACM, dan kan de ACM daar onderzoek naar doen. Ik kan de KIA's doen, maar de ACM doet het onderzoek naar de spellen die hier in Nederland gevestigd zijn.

Mevrouw Zwinkels (CDA):

Dan heb ik daar toch nog wel een vraag over. Laten we kijken naar wat de overheid en het kabinet kunnen doen wat de ACM niet kan. We zouden als overheid Roblox kunnen aanmerken als een very large online platform, waardoor het aan strengere regels moet voldoen. Ik hoor de staatssecretaris zelf net zeggen: we voorzien hele grote risico's voor kinderen. Is de staatssecretaris dan ook bereid om vanuit zijn invloedssfeer daadwerkelijk bepaalde zaken aan te scherpen?

Staatssecretaris Van Marum:

Ik denk dat dat op dit moment nog even te vroeg is. Wij doen eerst het KIA. Als daaruit volgt dat er zaken zijn die aanleiding geven om meer te doen, dan kijken we daar verder naar. Op dit moment is de situatie zo dat de ACM onderzoek kan doen en waarschijnlijk ook doet. Ik doe de KIA's. Als er aanleiding is om meer te doen, dan kunnen we altijd nog kijken of we meer kunnen doen.

Mevrouw Zwinkels (CDA):

Laatste keer. Ik ben dan toch nog benieuwd of de staatssecretaris kan toezeggen — daar vroeg ik net al naar — dat dit ook echt onderdeel wordt van de Nederlandse inzet in Europa. Gaan we dus andere lidstaten helpen en geleerde lessen uitwisselen met elkaar, zodat we hier ook echt een vinger aan de pols houden? Dat zou ik deze staatssecretaris toch nog willen meegeven.

Staatssecretaris Van Marum:

Deze staatssecretaris is uiteraard bereid om te kijken wat er in Europa mogelijk is, maar ik wil even een voorbehoud maken. Af en toe zijn er zaken op het gebied van privacy waar bepaalde landen in Europa lichter over denken dan Nederland. Met dat voorbehoud wil ik wel toezeggen op dat punt de samenwerking te zoeken, maar wel met behoud van onze eigen normen en waarden op het gebied van privacy.

Mevrouw Zwinkels (CDA):

Wanneer kan de staatssecretaris ons daarover informeren? Daar ben ik dan wel benieuwd naar.

Staatssecretaris Van Marum:

Daar kom ik later even schriftelijk bij u op terug.

Mevrouw Zwinkels (CDA):

Oké.

Mevrouw Van der Werf (D66):

Ik heb hier niet voor niets heel vaak gepleit voor een minimumleeftijd voor social media en voor richtlijnen voor ouders over het omgaan met telefoons. Je ziet nu hoe vaak het mis gaat: volgens recent onderzoek praat een op de drie kinderen via games met vreemden online. De meneer in de talkshow had het er vorige week ook al over: je laat je kind ook niet uren kletsen met een vreemde op een bankje in het park. Deze staatssecretaris wil onderzoeken doen, maar ouders trekken nu al heel vaak en heel lang aan de bel. Wat gaat dit kabinet nou doen om kinderen nu beter te beschermen tegen dit soort zaken online?

Staatssecretaris Van Marum:

Ik heb uw Kamer daar in een aantal brieven over geïnformeerd. Wij zijn van mening dat we af en toe wel een adviesleeftijd kunnen geven voor het gebruik van social media, maar wij vinden het primair aan ouders om daar een keuze in te maken.

Mevrouw Kathmann (GroenLinks-PvdA):

Deze mondelinge vraag is aangemeld naar aanleiding van een onderzoek van ESET, HackShield en Offlimits. Dat zijn nogal de specialisten op het gebied van onlineveiligheid en -weerbaarheid. Het punt dat zij met dit onderzoek hebben willen maken, is dat wij als samenleving eigenlijk de plicht hebben om naast kinderen te gaan staan en veel meer te weten hoe zij op een veilige manier online kunnen en willen bewegen. Deze partijen kunnen dat ook als geen ander: ze hebben met dit onderzoek 85.000 kinderen bereikt. De stem van deze kinderen moet ook een plek krijgen in het beleid. Is de staatssecretaris bereid om met deze partijen in gesprek te gaan over dit onderzoek en daarover terug te rapporteren in de volgende verzamelbrief digitalisering?

Staatssecretaris Van Marum:

Ik vind alle aanbevelingen die gaan over kindveiligheid een hele goede zaak. Ik hoor van u dat het een heel groot onderzoek is, waar heel veel mensen mee bereikt zijn. Ik ben alleszins bereid om met die mensen aan tafel te gaan om te kijken of we gezamenlijk kunnen komen met zaken die passen binnen ons rechtsbestel en binnen wat we in Europa kunnen.

Mevrouw Wendel (VVD):

Ik denk dat het goed is dat er nu onderzoek wordt gedaan naar Roblox. Ik denk dat het op de lange termijn ook zeker gaat zorgen voor verbetering op het gebied van veiligheid voor kinderen online. Ik wil toch aan de staatssecretaris vragen welke rol hij voor zichzelf weggelegd ziet om van Roblox al op korte termijn een veiliger platform te maken. Wat gaat de staatssecretaris daar zelf in doen, bijvoorbeeld richting ouders?

Staatssecretaris Van Marum:

Ik denk dat het wel gevoeglijk duidelijk is geworden in de media dat er problemen met dit medium zijn. Wij hebben het KIA ingezet om te kijken wat we daaraan kunnen doen. In Europees verband kijken we ook naar verslavende content, het aanbieden van materiaal dat we daarin niet willen zien, verslavende algoritmes en dat soort zaken meer. Dat zijn zaken die we ook gewoon Europees blijven aanpakken. Zoals gezegd is er ook specifiek de mogelijkheid om de ACM te informeren. Dat doet het ministerie niet; dat kan iedereen die ermee te maken heeft gewoon zelf doen. Wij doen de KIA's.

De voorzitter:

Ik dank de staatssecretaris voor zijn beantwoording en schors een enkel ogenblik, waarna we overgaan tot de stemmingen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.